

Handläggare
Lena Hedin
Telefon: 08-508 21 301

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2018-02-01

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023

- svar till kommunstyrelsen (KS 171-1831-2016)

Förvaltningens förslag till beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på kommunstyrelsens remiss.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Eva Frykler
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat programmet Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 till Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande.

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till reviderat program utifrån stadens nuvarande program för personer med funktionsnedsättning 2011-2016. Programmet tar sikte på målen i stadens budget och vad som krävs för att förverkliga dem. Nämnden ansvarar för att genomföra programmet inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Älvsjö stadsdelsförvaltning ser positivt på att kopplingen till verksamhetsplaneringen blir tydligare och att indikatorerna kan anpassas och användas på ett sätt som är ändamålsenligt för verksamheten. Programmets åtta fokusområden ger en tydlig inriktning för arbetet med att uppnå och följa upp stadens mål.

Bakgrund

Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 är ett styrdokument för stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhället.

I stadens budget för 2016 angavs att kommunstyrelsen i samråd med kommunstyrelsens funktionshinderråd ska revidera stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016. Stadsledningskontoret har i samarbete med funktionshindersorganisationer, förvaltningar och bolag i staden utarbetat ett förslag till reviderat program.

Kommunstyrelsen har skickat en remiss om program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Ärendet

Stadsledningskontoret har i samarbete med funktionshindersorganisationer, förvaltningar och bolag i staden utarbetat ett förslag till reviderat program. Förslaget knyter an till den nya inriktningen för svensk funktionshinderspolitik som MFD (Myndigheten för delaktighet) och regeringen föreslår. I arbetet med det reviderade förslaget har också en utvärdering av stadens nuvarande program som stadsledningskontoret låtit genomföra beaktats. Detta har sammantaget med föreslagna förändringar på nationell nivå haft betydelse för det förslag till reviderat program som lämnats.

En ändring av programmets nuvarande benämning föreslås till ”Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023”.

Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning bygger på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Agenda 2030, Europakonventionen, svensk lagstiftning, den nationella funktionshinderspolitiken och stadens vision och funktionshinderspolitiska mål.

Ett funktionshinderperspektiv i arbetet

Funktionshinderspolitiken fokuserar på att identifiera, förebygga och undanröja funktionshinder i omgivningen så att den blir tillgänglig och användbar för alla samt att individuella lösningar ska

användas. I det reviderade programmet tydliggörs inriktningen genom funktionshinderperspektivet. Det består av fyra delar som innebär att:

- med universell utformning skapa lösningar som är tillgängliga för alla redan från början
- åtgärda befintliga brister i tillgänglighet
- använda individuella stöd och lösningar
- förhindra alla former av diskriminering av personer med funktionsnedsättning

Funktionshinderperspektivet kan liknas vid en tankemodell för arbetet med att identifiera, förebygga och undanröja hinder för delaktighet i samhället. Det ska också bidra till att stärka jämställdheten och barnrättsperspektivet.

Åtta fokusområden

Programmet omfattar åtta prioriterade fokusområden som tar sikte på målen i stadens budget och vad som krävs för att förverkliga dem. I programmet beskrivs varje område. De åtta fokusområdena är:

1. Rätten till arbete och försörjning
2. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen
3. Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris
4. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik
5. Rätten till bästa möjliga hälsa
6. Rätten till individuellt stöd
7. Rätten till en meningsfull fritid
8. Rätten att delta i demokratin

Fokusområdena tydliggör att programmet utgår från ett rättighetsbaserat arbetssätt och beskriver kommunens ansvar inom olika samhällsområden samt stadens ambitioner inom dessa områden.

Under varje fokusområde lämnas förslag på indikatorer som kan användas och anpassas utifrån vad som är ändamålsenligt för den egna verksamheten. Aktiviteter tas fram och följs upp i samråd med nämndernas eller bolagsstyrelsernas funktionshindersråd.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att det finns tillräcklig kunskap i organisationen för arbetet med programmet.

Uppföljning

Programmet innehåller inga egna mål utan fokusområden som tar sikte på de övergripande målen i kommunfullmäktiges budget och vad som krävs för att förverkliga dem. Syftet är att arbetet med programmet ska integreras i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. Förslag till indikatorer finns under varje fokusområde i programmet. Till programmet bifogas också en lista med förslag på aktiviteter som kan användas vid verksamhetsplaneringen. De valda indikatorerna och aktiviteterna registreras i ILS.

Funktionshinderperspektivet ska också belysas i stadens övriga dokument och riktlinjer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet 24 januari 2018 och i förvaltningsgruppen 25 januari 2018.

Förvaltningen har beaktat förslaget till nytt program utifrån ett jämställdhetsperspektiv och vill poängtera vikten av att perspektivet integreras i stadens arbete med funktionshinderfrågor. Män och kvinnor påverkas olika, inte bara utifrån sitt kön, utan också utifrån eventuell funktionsnedsättning. Gruppen funktionsnedsatta har inte full delaktighet i samhället på samma sätt som icke-funktionedsatta, och eventuella skillnader mellan män och kvinnor är viktiga att synliggöra i arbetet med att skapa en tillgänglig stad där alla är delaktiga.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Funktionshinderperspektivets fyra delar tydliggör funktionshinderspolitikens inriktning och ger stöd i det konkreta arbetet med programmets fokusområden. Det reviderade programmet har nu åtta definierade fokusområden och ger en tydlig inriktning i planeringsarbetet för att uppnå stadens mål.

Älvsjö stadsdelsförvaltning är positiv till att de tidigare fastställda indikatorerna tas bort och ersätts av förslag på indikatorer.

Förslagen på indikatorer är tänkta att användas som inspiration och anpassas till det som är ändamålsenligt för den egna nämnden vilket

förvaltningen bedömer ger bättre förutsättningar för att skapa indikatorer som är relevanta för verksamheten.

Den ordinarie uppföljningen av mål, aktiviteter och indikatorer i tertialrapporter och verksamhetsberättelse följer upp insatserna för att säkerställa jämlika villkor för personer med funktionsnedsättning. Det är positivt att indikatorer och aktiviteter kommer att registreras i ILS och att bättre förutsättningar för uppföljning därmed skapas.

Bilaga

- Remissen